

Creșterea apetenței pentru mijloace electronice de plată

Interviu cu Răzvan FAER,
Șef Departament Marketing, Vânzări și Dezvoltare, TRANSFOND

La nivelul Sistemului Electronic de Plăți din România s-a înregistrat în primul semestru din 2017 o creștere de zece procente în ceea ce privește numărul de tranzacții procesate și de șapte procente, ca valoare, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Despre stadiul actual al utilizării mijloacelor electronice de plată în țara noastră ne vorbește în cele ce urmează Răzvan Faer, Șef Departament Marketing, Vânzări și Dezvoltare din cadrul TRANSFOND.

În 2017, se împlinesc 20 de ani de comunicații digitale în România. În acest context, care a fost și este rolul TRANSFOND în evoluția plăților interbancare non-card din țara noastră, cu accent pe obiectivele anului 2017?

Prin operarea tehnică a Sistemului Electronic de Plăți (SEP), TRANSFOND asigură, după cum se știe, procesarea tuturor plăților interbancare non-card din România. În

ultimii 12 ani evoluția acestora a fost preponderent de tip ascendent, determinată de tendința generalizată de creștere a apetenței pentru mijloacele electronice de plată, în locul celor în numerar. TRANSFOND a redus comisioanele per tranzacție (ordin de plată și debit direct), din 2005 până în prezent, cu 76%, încurajând proliferarea plăților electronice interbancare la nivel național. În aceeași linie se înscrie și deschiderea Sistemului Electronic de Plăți către instituții de plată, altele decât băncile, care pot

efectua acum tranzacții electronice de plată prin SEP ca participanți direcți (nedecontatori).

Cum comentați stadiul actual de dezvoltare a plăților de retail din România efectuate în timp real?

Credem că și manifestările de nișă (limitate la ecosistemele unor anumite mijloace de plată sau la cele ale unor instituții de plată) de până acum vor căpăta un impuls nou și vor căuta să

NUMĂR OPERAȚIUNI DE PLATĂ DE MICĂ VALOARE ÎN ROMÂNIA

Tip instrucțiune	2007		2008		2009		2010
	hârtie	SENT	hârtie	SENT	hârtie	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT RON	0	55.426.674	0	50.772.859	0	48.476.363	50.319.255
DEBIT DIRECT	0	7.721	0	28.915	0	90.608	132.838
CEC	4.106.180	0	3.303.211	362.510	46.370	2.390.760	2.057.506
CAMBIE	271	0	129	2	0	7.945	10.511
BILET LA ORDIN	4.821.969	0	5.110.065	530.358	192.830	4.473.936	4.163.065
Total	8.928.420	55.434.395	8.413.405	51.694.644	239.200	55.439.612	56.683.175

Sursa: TRANSFOND

VALOARE OPERAȚIUNI DE PLATĂ DE MICĂ VALOARE ÎN ROMÂNIA (MIL. LEI)

Tip instrucțiune	2007		2008		2009		2010
	hârtie	SENT	hârtie	SENT	hârtie	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT RON	0,00	167.098,04	0,00	197.378,51	0,00	175.032,42	175.690,20
DEBIT DIRECT	0,00	222,94	0,00	1.086,47	0,00	1.209,90	1.418,65
CEC	30.355,17	0,00	31.091,84	3.505,51	542,29	22.200,14	20.812,47
CAMBIE	45,05	0,00	2,76	0,002825	0,00	4,79	8,45
BILET LA ORDIN	29.657,76	0,00	39.363,65	4.146,61	1.596,13	34.601,93	33.398,74
Total	60.057,98	167.320,98	70.458,25	206.117,10	2.138,42	233.049,18	231.328,50

Sursa: TRANSFOND

identifice mijloace de interoperabilizare cu ecosistemele nou apărute pe baza infrastructurii interbancare de plăți de retail în timp real pe care o vom pune la dispoziție. Instituția pe care o reprezintă a susținut și susține consecvent interoperabilitatea între sistemele de plăți, între diverșii participanți la acestea, în linie cu tendințele europene în materie și în interesul clienților și partenerilor săi, precum și în cel al utilizatorilor finali ai serviciilor de plăți.

TRANSFOND și-a asumat drept obiectiv strategic implementarea infrastructurii de plăți instant pentru comunitatea bancară românească. Din acest punct de vedere, care sunt pașii cei mai reprezentativi parcursi până în prezent și ce etape vor urma?

Consultările derulate de către TRANSFOND în luna iunie 2016 cu reprezentanții băncilor comerciale, desemnați ca responsabili pentru inițiativa „Plăți Instant”, au validat faptul că plățile de tip „Instant” reprezintă viitorul așteptat în ceea ce privește industria plăților de retail și că majoritatea băncilor participante la consultări sunt favorabile trecerii la procesare instant. În urma centralizării scrisorilor de intenție privind aderarea la viitorul serviciu de plăți instant oferit de TRANSFOND în cadrul sistemului SENT – Casa de Compensare Automată și la schema de plată SCT Inst RON (TRANSFER CREDIT Instant de tip SEPA în LEI), ce va fi

NUMĂR OPERAȚIUNI DE PLATĂ DE MICĂ VALOARE ÎN ROMÂNIA (CONTINUARE)							
Tip instrucțiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (sem.I)
	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT RON	51.343.229	53.147.788	56.797.596	63.600.716	71.955.112	77.791.585	41.632.004
DEBIT DIRECT	230.890	302.502	315.783	331.475	349.018	232.248	102.354
CEC	1.862.775	1.666.581	1.460.719	1.312.530	1.212.818	1.085.630	457.772
CAMBIE	9.832	6.264	1.124	859	693	439	123
BILET LA ORDIN	3.967.417	3.714.478	3.434.810	3.290.203	3.190.891	2.988.092	1.313.247
Total	57.414.143	58.837.613	62.010.032	68.551.678	76.708.532	82.097.994	43.505.500

Sursa: TRANSFOND

VALOARE OPERAȚIUNI DE PLATĂ DE MICĂ VALOARE ÎN ROMÂNIA (MIL. LEI) - CONTINUARE							
Tip instrucțiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (sem.I)
	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT RON	188.310,63	196.792,27	205.776,73	223.487,61	249.603,10	268.019,91	136.778,25
DEBIT DIRECT	2.096,80	2.672,53	2.289,05	2.684,51	3.079,35	3.297,09	2.206,77
CEC	20.876,04	21.174,06	17.809,16	16.214,31	14.831,39	13.135,38	5.600,51
CAMBIE	11,09	14,54	11,80	9,55	5,95	1,12	0,30
BILET LA ORDIN	36.741,13	38.533,42	36.839,68	35.932,10	37.362,78	33.450,15	15.182,28
Total	248.035,69	259.186,82	262.726,43	278.523,87	304.882,57	317.903,64	159.768,11

Sursa: TRANSFOND

NUMĂR OPERAȚIUNI ÎN EURO PROCESATE PRIN SISTEMUL SENT

Tip instrucțiune	2013	2014	2015	2016	2017 (sem.I)
	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT EURO	353	15.895	26.446	116.048	244.417

Sursa: TRANSFOND

VALOARE OPERAȚIUNI ÎN EURO PROCESATE PRIN SISTEMUL SENT (EURO)

Tip instrucțiune	2013	2014	2015	2016	2017 (sem.I)
	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT EURO	731.079,08	44.509.381,42	86.547.087,18	531.435.568,11	1.167.460.722,78

Sursa: TRANSFOND

administrată de Asociația Română a Băncilor (ARB), primite în luna noiembrie 2016 de la participanții la sistemul SENT, a fost confirmat interesul furnizorilor de servicii de plăți, fie aceștia bancari sau ne-bancari, în edificarea unei infrastructuri pentru plăți instant, mai precis adoptarea unei scheme de plată bazate pe SCT Inst (de către ARB) și construirea și operarea (de către TRANSFOND) a unei infrastructuri tehnologice care să permită implementarea schemei. În acest moment, specialiștii din echipa proiectului sunt în etapa de finalizare a specificațiilor soluției. Etapele următoare ale proiectului sunt: dezvoltarea aplicației (finalizare – octombrie 2017); testarea internă TRANSFOND (noiembrie 2017 – ianuarie 2018); testarea cu băncile (februarie - martie 2018) și lansarea în producție a serviciului (Go Live) - trimestrul al II-lea 2018, estimare.

În paralel, se studiază posibilitățile de adăugare a unor facilități suplimentare acestui serviciu, de tipul bazelor de date cu "aliasuri" corespunzătoare unui IBAN (ce vor permite, de exemplu, efectuarea de plăți în timp real, "end-to-end", respectiv dintr-un IBAN în celălalt, între posesorii unor dispozitive mobile înregistrate în respectivele baze de date, prin utilizarea exclusivă a numerelor de telefon).

Strategia de dezvoltare a TRANSFOND prevede substituirea în viitor, la o dată ce va fi agreată împreună cu sectorul bancar local, a ordinelor de plată de tip SEPA implementate în prezent (SCT), cu ordinele de plată instant (SCTInst). În sprijinul acestei teze vin și proiecțiile date publicității de o analiză a procesatorului de plăți Vocalink din Marea Britanie, bazată pe date de la BCE, băncile centrale naționale și din sectorul privat european. Conform acesteia, plățile instant vor domina

pe viitor plățile în zona euro, estimările mergând între 19 și 44 mld. tranzacții în 2027.

Peste circa un an, este planificat să devină operațională schema de plată SCT Inst RON. Legat de acest obiectiv, care este implicarea TRANSFOND la ora actuală?

În ceea ce privește schema de plată SCT Inst RON, aceasta va fi administrată de Asociația Română a Băncilor. TRANSFOND sprijină ARB în demersul de dezvoltare a acestei scheme de plată.

În opinia dumneavoastră, sunt realiste pentru România termenele stabilitate de Comunitatea Europeană de adoptare în legislația națională a Directivei Serviciilor de Plăți 2, prevăzute pentru 2017?

Directiva menționată se aplică furnizorilor de servicii de plăți (bănci și/IFN-uri specializate), pe relația acestora cu utilizatorii finali, nu furnizorilor de infrastructuri. Desigur, în implementarea oricărei infrastructuri de plăți interbancare pe teritoriul UE, se iau în calcul toate piesele de legislație europeană relevante. Dar, datorită particularității explicate anterior, în ceea ce privește transpunerea directivei în cauză în legislația națională, TRANSFOND nu este implicat și nu se poate pronunța.

Care considerați că vor fi plusurile ce vor fi aduse inclusiv pentru plățile electronice din România de respectiva Directivă?

Scopul directivei a fost acela de a spori concurența pan-europeană și participarea în industria de plăți a unor entități non-bancare și

de a oferi un mediu, simultan concurențial și echitabil pentru toate părțile implicate, prin armonizarea reglementărilor privind protecția consumatorilor cu cele privind drepturile și obligațiile furnizorilor de plată și utilizatorilor. Adoptarea directivei aduce și în România un teren fertil pentru mai multă inovație și transparență în domeniul plăților, consolidând în același timp siguranța plăților pe Internet și accesul la cont, favorizând astfel și creșterea volumelor de plăți electronice din economie.

Vă rugăm să comentați principalii indicatori raportați de TRANSFOND la finalul primului semestru din 2017, prin sistemul SENT. Din acest punct de vedere, prima parte a anului în curs a fost una reprezentativă sau nu?

Pentru primul semestru din 2017, comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, atât din punct de vedere al volumelor cât și al valorilor procesate, la nivelul sistemului SENT se constată o creștere de 10 procente în ceea ce privește numărul de tranzacții procesate și 7 procente, ca valoare. Rezultatul a fost susținut preponderent de creșterea aferentă ordinelor de plată procesate (12% în volum și 9%, ca valoare). Evoluția ascendentă a volumelor și valorilor procesate electronic în cele două perioade de raportare se încadrează în tendința generală de creștere din ultimii ani și se suprapune dinamicii de dezvoltare economică. Pe de altă parte, cifrele arată și deschiderea din ce în ce mai mare a actorilor economici (companii și consumatori) către mijloacele electronice de plată.

Coralia Popescu